

In memoriam
Frits van der Veldt
(1950 - 2026)

Midden februari ontving ik een mail van Frits van der Veldt. Dat was op zich niet zo bijzonder want ook nadat de Nederlandse onderzoeker zo'n 15 jaar geleden het UFO-wereldje de rug had toegekeerd, bleven Frits en ik kameraadschappelijk contact met elkaar houden. Dit keer was het geen gewone mail, maar eentje van de soort die je hoopt nooit te moeten ontvangen. Bij Frits was kanker vastgesteld, en na een hele reeks behandelingen ging het nu onomkeerbaar de slechte kant uit.

Op 18 april 2026 sloeg het noodlot toe. Drie weken voordien had ik Frits nog opgezocht in zijn rijwoning in Hoofddorp, amper 2 km van de meest westelijke start- en landingsbaan van Schiphol. Het gaf soelaas te zien dat Frits liefdevol omringd werd door zijn zussen, zijn broer en zijn bijzonder warmhartige echtgenote.

Tien dagen vóór het afscheid was het laatste deel van zijn omvangrijk UFO-archief hier in Antwerpen afgeleverd. In de jaren daarvoor waren al honderden boeken, fardes met correspondentie, ooggetuigenverslagen, tijdschriften, knipsels, geluidscassettes en randdocumentatie mijn richting uitgekomen. In dit opmerkelijk goed bewaarde archief steken onder meer de volledige dossiers over een aantal in Nederlands goed bekende casussen, zoals bijvoorbeeld de Soesterberg-affaire uit 1979. Bram Roza, mede-oprichter van het UFO-meldpunt Nederland maakte daar onlangs een voortreffelijke documentaire over.

Niet alleen in de Lage Landen, ook daarbuiten verzamelde Frits uniek materiaal over lokale UFO-incidenten. Zo onder meer in Wales dat in 1976 had af te rekenen met een golf van UFO-landingen. Maar evengoed aan de westkust van Australië, waar in 1980 in het plaatsje Ogilvie vier indrukken in de bodem onterecht aan een UFO waren toegeschreven. Frits had achterhaald dat een grappenmaker met behulp van een pompoen vier cirkels in het zand had geperst. Het voorval zou zijn kritisch denken verder aanscherpen. Bodemsporen waren een fenomeen dat Frits fascineerde. Toen in het begin van de jaren '90 de Britse graancirkels naar Nederland overwaaiden, en er een formatie opdook in een veld in het Noord-Hollandse Haarlemmermeer, was hij er als de kippen bij. Frits vertelde me dat hij bij het opmeten van één van de cirkels werd aangesproken door een jongeman uit de buurt. De cirkels waren zijn werk geweest. Met enkele handlangers had hij in een dronken bui in het midden van de nacht het graan met een lange stok platgewalst.

Frits was een veldonderzoeker van het eerste uur. Eentje zoals je ze tegenwoordig niet meer tegenkomt. Hij presteerde het om binnen de kortste keren een plattegrond of een dwarsdoorsnede van een waarnemingslocatie uit te tekenen. Dat was geen toeval. Frits werkte immers bij de afdeling monumentenzorg van Velsen, een gemeente enkele kilometers ten noorden van Hoofddorp. Zijn specialiteit: cartografie en cultuurhistorisch onderzoek. Ook na zijn pensioen bleef Frits actief en leverde hij teksten en foto's aan voor publicaties van het Noord-Hollands Archief en de Historische Kring Velsen.

Frits en ik leerden elkaar kennen toen midden de jaren '80 het idee rijpte om de beruchte Saas-Fee foto aan een nieuw onderzoek te onderwerpen. Het betrof een dia gemaakt door een Nederlandse koördirigent. Tijdens een bergtocht in de Zwitserse Alpen had die samen met zijn broer en een kameraad een vliegende schotel tussen de bergen zien zweven en er een dia van kunnen maken. Niemand minder dan Prof. J. Allen Hynek rekende die tot één van de overtuigendste foto's ooit. Het zou tien jaar duren vooraleer het onderzoek werd afgerond. Het in boekvorm uitgegeven rapport (nog steeds te verkrijgen via <https://www.ufomeldpunt.be/publicaties/boeken/zwischenbergen>) genereerde uitstekende recensies. De *leading lady* van de ufologie, de Britse onderzoekster Jenny Randles, schreef er in 1996 het volgende over:

Wow! That is the word which best comes to mind to describe this fantastic new book from Belgium. It is worth every penny, if you can afford it, and it is not very often you can say that about a UFO book.

Produced privately – not that you would know it given its superb quality – this lavish book has mountains of transcripts, maps, lucid text, numerous illustrations and your own postcard sized sharp colour print of the photo under discussion. There is even an index.

If UFOlogy stopped bickering and playing its never-ending ego games, suspended pointless conferences and media one-upmanship for a year and instead concentrated on turning its best evidence into more history books like this then we would go a long, long way towards raising the scientific credibility of the subject. This is my candidate for UFO book of the year – by miles.

Helaas, het toegezwaaide lof van Randles—maar ook van andere collega-onderzoekers—mocht niet baten. We hadden gehoopt de drukkosten te recupereren, maar dat was te hoog gemikt. Slechts een handjevol mensen kocht het boek. Het werd in één klap duidelijk: zelfs binnen het UFO-gemeenschap waren maar weinigen geïnteresseerd in ernstig onderzoek. Het geloof in het mysterie, en het promoten van dat geloof, primeerde en primeert nog altijd.

Naast medewerker van het Nederlands Onderzoek Bureau voor Onbekende Vliegende Objecten (NOBOVO), zou Frits ook een actieve rol spelen bij andere UFO-initiatieven die een rigoureuze, wetenschappelijke methode voorstonden. Zo bijvoorbeeld een project dat de voortzetting beoogde te zijn van het Nederlands Ufologisch Studie Centrum (NUSC). Een onderzoekscentrum dat in de eerste helft van de jaren '70 in het leven werd geroepen, en waarin aanvankelijk ook de bekende UFO-schrijver Hans van Kampen een vooraanstaande rol speelde. Het NUSC was slechts een kort leven beschoren. Het was destijds *bon ton* om de ufologie te koppelen aan de parapsychologie. Niet iedereen was daar gelukkig mee, en al zeker de aanhangers van de buitenaardse hypothese niet. Dat zorgde ook in de Lage Landen voor tweestrijd tussen onderzoekers.

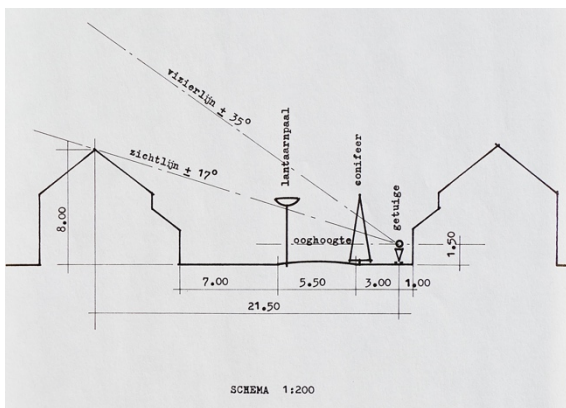
Frits zou het me niet ten kwade hebben geduid als ik hem omschrijf als een conservatieve perfectionist. Alles moest tot in de puntjes kloppen. Reden ook waarom veel te weinig van zijn onderzoeken uiteindelijk gepubliceerd raakten. Het was nooit goed genoeg, nooit helemaal af.

Maar Frits was voor alles een minzaam, goedlachs en behulpzaam man. Als je met Frits bevriend raakte, was dat voor het leven, door lief en leed. Frits was geen *hardcore* scepticus, maar een objectieve, bedachtzame onderzoeker. Iemand die achter de schermen werkte en niet de ambitie had om in het voetlicht te treden. Dergelijke mensen, die zich volstrekt neutraal en onbezoldigd aan onderzoek kunnen wijden, zijn dun gezaaid. Het UFO-onderzoek is een vakgebied geworden waarin bijna niemand zijn vak nog kent, maar velen graag de aandacht opzoeken en hard rondbazuinen hoe het volgens hen allemaal in elkaar zit. Het Belgisch UFO-meldpunt volgt de weg die Frits gepassioneerd en onbaatzuchtig bewandelde.

Wim van Utrecht (april 2026)

Eén van de bijzonderste stukken uit het ontvangen archief: de originele waterverfimpresie van illustrator Hans Franz van de drie wezens met 'rolveger' die in 1973 in Uden waren gespot. (Voor meer info over deze Nederlandse casus zie <https://www.ufozaken.nl/cases/de-close-encounter-van-ann-dolphiin-1973>.)

Dwarsdoorsnede van een straat in Utrecht waar in 1996 een jongeman een helder stralend licht had gefilmd. De beelden werden ook in een populaire tv-show opgevoerd. Dankzij het precisiewerk van Frits konden we achterhalen dat de UFO in werkelijkheid de fonkelende ster Sirius was geweest. (Eigen archief.)

Foto genomen in het begin van de jaren 1980 tijdens een bijeenkomst van het NUSC. Naast Frits staat de bekende UFO-auteur Hans van Kampen. Uiterst links, met pen, papier en sigaret, zien we Simon Vinkenoog, hét *enfant terrible* van de Nederlandse literatuur. (Fotograaf onbekend)

Frits (met wit hemd en telescopische meetlat) samen met ondergetekende op een waarnemingssite in de Oost-Vlaamse gemeente Bornem. In de winter van 1991 zou daar een lichtgevende driehoek zijn gezien. Het rapport over deze zaak vindt u terug op <https://ufomeldpunt.be/rapporten/caelestia-rapport2.pdf>. (Foto: Jan Van Eetvelt.)